

Goarahat og Sandvikhalvøya **FINNMARK**

Retningslinjer for tilskudd til tiltak innenfor Goarahat og Sandvikhalvøya - utvalgt kulturlandskap 2019

Utvalgt kulturlandskap i jordbruket – en nasjonal tverrfaglig satsing

Kulturlandskap er det landskapet som er skapt av samspillet mellom mennesker, natur og landbruksaktivitet over lang tid.

Satsingen Utvalgte kulturlandskap (UKL) i jordbruket er en oppfølging av nasjonale mål om å ivareta kulturlandskapet. Arbeidet på nasjonalt nivå ledes av et sekretariat med representanter fra Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Riksantikvaren. Midler til arbeidet tildeles over jordbruksavtalen og fra Klima- og miljødepartementet. Satsingen er basert på frivillige avtaler mellom staten og grunneierne.

Formålet med tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap er å bidra til å sikre verdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, kulturminner og kulturmiljø, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift.

Verdier i Goarahat og Sandvikhalvøya - utvalgt kulturlandskap

I Finnmark er Goarahat og Sandvikhalvøya valgt til å representere fylket på grunn av de unike verdiene som finnes i området.

Goarahat og Sandvikhalvøya ligger i et sjøsamisk område. Bosetningsspor går over 10 000 år tilbake til like etter siste istid. Her er mange tufter fra yngre steinalder. Forskjellige gammetufter for bolig og husdyr forteller at jordbruket var godt i gang fra 1500-tallet med sjøsamisk fiskerbonde tilpasning. Området omfatter kommunens mest aktive jordbruksmiljø i dag, og det har verdifull og artsrik naturbeitemark. Flere kartlegginger viser at det biologiske mangfoldet er stort i området.

Området skal være et flaggskip for mat og kulturlandskap i Finnmark, med visjonen *“Et levende kulturlandskap for alle som ferdes i Goarahat og Sandvikhalvøya.”*

Mål fra forvaltningsplanen: ***Vi ønsker å ivareta, utvikle og synliggjøre Goarahat og Sandvikhalvøya for nåværende og fremtidige generasjoner. Vi ønsker å utvikle et helhetlig kulturlandskap med stor opplevelse – og formidlingsverdi gjennom målretta tiltak og koordinert innsats.***

Tildelte midler til Goarahat og Sandvikhalvøya UKL 2019

Fylkesmannen i Troms og Finnmark meldte inn et behov på kr 900 000,- for 2019 for Goarahat og Sandvikhalvøya UKL. Vi har blitt tildelt kr 700 000,- og vi har ubrukte midler fra 2018 på kr 150 852,-. Totalt vil vi da ha kr 850 852,- disponibelt i 2019. En del av disse midlene er allerede avsatt til årlige driftskostnader, grunneieravtaler og flerårige prosjekter som skilting av området.

Satsingsområder 2019

Tiltak som mottar tilskudd skal medvirke til å oppfylle ett eller flere av målene beskrevet i *Forvaltningsplan for Goarahat og Sandvikhalvøya - utvalgt kulturlandskap 2014 – 2018*.

For 2019 ønsker ordningen *Goarahat og Sandvikhalvøya utvalgte kulturlandskap i jordbruket* fortsatt å prioritere tiltak som bidrar til å formidle verdiene i kulturlandskapsområdet – gjennom kultur, natur eller tradisjoner.

Vi vil prioritere tiltak som når ut til flest mulig mennesker, og som søker å kombinere natur- og kulturverdiene i området, eller formidling av disse.

I 2019 er det enighet om å satse mer på næringsretta tiltak, jf. prioriteringer i forvaltningsplanen for området. Det er ønskelig med prosjekter for tradisjonsmat og overføring av tradisjonskunnskap. Vi oppfordrer til å utarbeide prosjekter som skal ivareta lokal produksjon og overføring av kunnskap.

Eksempler på tiltak/arrangement:

Fortellerkvelder, språk-arrangement, mattradisjoner, turkart, turløp, natursti, skilting, småskala næringsutvikling/reiseliv, guida turer, ungdomstiltak/aktiviteter i kulturlandskapet, barnearrangement med natur og kultur i fokus, hesjing, stell av skog.

Følgende nasjonale tiltak er også aktuelle:

- skjøtsel av slåttemark og naturbeitemark
- beitetiltak
- skjøtsel av kulturminner
- tilrettelegging for ferdsel
- formidling og informasjonstiltak

Fylkesmannen kan også sette av midler til langsiktige avtaler, møter, og andre tiltak.

Ved prioritering av tiltak vil det – særlig ved store tiltak – tillegg legges vekt på gjennomføringsevne og tidligere oppnådde resultater, samarbeidstiltak og evne til å etablere spleiselag (samfinansiering).

Søknader fra personer/foreninger som har utestående tilskudd med utgått frist, vil ikke bli prioritert i tildelingen.

Hvem kan søke?

Målgruppen for ordningen er virksomheter som arbeider med å oppnå målene i forvaltningsplanen og skjøtselsplaner. Hvis tiltaket skal gjøres på annen eiendom enn søkers, må det foreligge samtykke fra grunneier.

Slike virksomheter kan være:

- grunneiere
- landbruksforetak
- foreninger og organisasjoner
- kunnskapsmiljø
- kommunen

Søknadsfrist

Søknadsfrist for 2019 er 10. mai. Ordningen kunngjøres på Fylkesmannens nettsider www.fylkesmannen.no/Troms-Finnmark/, kommunens nettside, Goarahat og Sandvikhalvøya UKLs Facebook-side og ved annonse i Ságat og Finnmark dagblad.

Søknad

Søknad sendes på eget søknadsskjema som finnes på Fylkesmannens nettside. Søknaden skal inneholde en kortfattet beskrivelse av tiltaket som inneholder blant annet:

- formål med tiltaket
- hvordan kan tiltaket fremme verdiene i UKL-området
- hvordan tiltaket skal gjennomføres
- når tiltaket skal gjennomføres
- hvem skal utføre tiltaket
- kostnader og finansiering
- bilder og kartfesting av tiltak. Ved for eksempel søknad om istandsetting av bygninger, har vi behov for bilder av bygget og skader for å vurdere tiltaket.

Alle felt i søknadsskjemaet skal være utfylt.

Satser for tilskudd

Timepris på arbeid:

- kr 250,- for personarbeid
- kr 400,- for maskinarbeid med traktor og lignende m/ fører

Tildeling av tilskudd

Fylkesmannen i Troms og Finnmark utlyser og behandler søknad om tilskudd. Regional styringsgruppe og samarbeidsgruppa for UKL gir innspill til prioriteringer for bruk av midlene. Tilskudd utbetales av Fylkesmannen i Troms og Finnmark.

Utbetaling og rapportering

Før utbetaling kan anvises må det må det foreligge en skriftlig anmodning om utbetaling fra søker. Minst 25 % av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskap godkjent av Fylkesmannen. Bruk eget skjema for rapportering, og timelister som følger med tilsagnsbrevet. Ved større prosjekter utarbeides en egen rapport. Med utbetalingsanmodningen skal det følge en regnskapsoversikt med bilag for gjennomført tiltak. Regnskapet bør følge budsjettets oppsett og være så oversiktlig som overhodet mulig. Utlegg som ikke kan dokumenteres med kvittering/bilag og/eller timelister kan ikke utbetales.

I regnskapet skal eventuell inntekt fra prosjektet oppgis. Inntekten vil ikke bli trukket fra tilskuddsbeløpet. Opplysningen er for å synliggjøre den verdiskapningen som prosjektet eventuelt bidrar til.

Bilder og kart

Husk å dokumentere tiltaket med bilder! Det må tas bilder før arbeidet settes i gang og etterpå. Dette for å dokumentere tilstand før og etter tiltaket er gjennomført og for å synliggjøre det viktige arbeidet du og andre gjør i kulturlandskapet. Du kan gjerne ta arbeidsbilder underveis. Før- og etterbilder fra skjøtselsprosjekt skal tas fra samme ståsted slik at endringen blir godt dokumentert.

Ved arrangementer skal det tas bilder som viser aktiviteten. Bildene sendes elektronisk per e-post til fmtfpost@fylkesmannen.no.

Tiltak som skjøtselstiltak, stiprosjekter og annen fysisk tilrettelegging skal også merkes av på kart. Marker på kart over området (du kan tegne/skravere på en kartutskrift) hvor tiltaket er utført.

Vilkår og rammebetingelser

Vilkårene for tilskuddet følger *Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap* (FOR-2016-08-10-966).

Utbetaling kan gjøres på grunnlag av anmodning fra tilskuddsmottaker etter at tiltaket er gjennomført. Det kan i enkelte tilfeller innvilges delutbetaling på inntil 75 % av tilskuddet.

1. Det kreves en egenandel på minimum 10 % fra tiltakshaver. Dugnadsarbeid kan inngå som egenandel.
2. Sluttrapport anses som utbetalingsanmodning. Sluttrapport skal inneholde fullstendig regnskapsoversikt med kopi av bilag. Bruk eget skjema for rapportering, og timelister som følger med tilsagnsbrevet.
3. Det settes frist for gjennomføring av tiltaket. Sluttrapport og anmodning om utbetaling må sendes Fylkesmannen innen den fristen som er satt. Tilsagn kan automatisk bli trukket tilbake dersom sluttrapport ikke er mottatt innen fristens utgang.
4. Dersom kostnadene i tiltaket blir mindre enn budsjettet, vil Fylkesmannen redusere tilskuddet tilsvarende (andelen forblir det samme).
5. Fylkesmannen og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll for å påse at søker bruker tilskuddet etter forutsetningene. Ved kontroll plikter tilskuddsmottaker å gi nødvendig dokumentasjon angående tiltaket. Ta derfor vare på kvitteringer og annen dokumentasjon i minimum to år.
6. Fylkesmannen kan kreve tilskuddet tilbakebetalt, dersom søker ikke bruker tilskuddet i samsvar med forutsetningene.
7. Det forutsettes at søker har alle tillatelser på plass der dette er påkrevd, før tiltaket igangsettes (fra grunneiere, kommuner og øvrig myndigheter)
8. Vedtak fattet av Fylkesmannen kan påklages til Landbruksdirektoratet.

Øvrige vilkår

For øvrig gjelder også vilkårene i FOR-2016-08-10-966 for tilsagnet. Vi forutsetter og at alle tillatelser som er nødvendig for gjennomføringen av tiltaket er gitt før igangsetting (feks. tillatelse til motorferdsel i utmark). Tiltak som ikke har de nødvendige forhåndstillatelser vil bli krevd tilbakebetalt, jf. punkt 6.

Det skal føres prosjektrekningsplan som viser bruken av tilskuddet. Tilskuddet kan ikke i sin helhet brukes til drift. Det forutsettes at det bruk av tilskuddet rapporteres etter mal fra godkjent finansieringsplan.

Ved gjennomføring og markedsføring av arrangement eller tiltak skal det opplyses om at tiltaket har blitt gjort mulig gjennom tilskudd fra ordningen Utvalgt kulturlandskap (UKL). Vi ber om at dere bruker UKL sin logo og UKL-flagget der det lar seg gjøre. Ta kontakt med oss for nærmere informasjon om dette.

Om kulturminner

Under arbeid i marken kan det komme fram gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området. Da må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Finnmark fylkeskommune omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd.

Det er ikke tillatt å skade eller skjemme et automatisk fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6. Dersom den som skal utføre arbeidet i marken ikke er tilskuddsmottaker, forutsetter vi at dette pålegget formidles videre til dem som skal utføre arbeidet.

Erfaring

Det er ønskelig at de som skal utføre arbeid, har erfaring i den type arbeid det søkes tilskudd til. Dette for å sikre at tiltakene gjøres på en kvalitetsmessig måte.

Rullering av retningslinjene

Retningslinjer ble fastsatt av regional styringsgruppe for Goarahat og Sandvikhalvøya-utvalgt kulturlandskap 23. mars 2015. Oppdatert 01.04.2019.

Retningslinjene blir rullert en gang i året på bakgrunn av årlig fullmaktsbrev fra Landbruksdirektoratet, innspill fra samarbeidsgruppa og regional styringsgruppe.

Trenger du hjelp?

Om du trenger hjelp med søknadsskjema, rapportering, markering på kart m.m., kan du kontakte lokal UKL-koordinator Sissel Goodgame på

sissel.goodgame@porsanger.kommune.no

Eksempel på søknad

Goarahat og Sandvikhalvøya

FINNMARK

Eksempel

SØKNAD OM TILSKUDD TIL TILTAK INNENFOR GOARAHAT OG SANDVIKHALVØYA UTVALGT KULTURLANDSKAP (UKL) FOR 2019

Før utfylling av søknad, se retningslinjene for søknad om UKL-tilskudd 2019 på fylkesmannens nettsider.

Navn på tiltak	Kurs i vedlikehold av steingjerder
Søker (organisasjon, foretak eller privatperson)	Flåklypa bygdelag
Kontaktperson (dersom du søker på vegne av en bedrift, organisasjon eller foretak)	Ludvig Felgen
Adresse	Flåklypatoppen, 9710 Paradis
Organisasjonsnr. (eller fødselsnr. dersom du ikke representerer en bedrift/foretak/organisasjon).	901 555 555
Gnr/ bnr (der tiltaket skal gjøres) Husk evt. samtykke fra grunneier.	Gnr 7 Bnr 123
Kontonummer	12345678910

Det søkes tilskudd til: (Sett kryss)	
<u>Planlegging</u> ; f.eks. skjøtselsplaner, kartlegging, møter	
<u>Kulturminner</u> ; f.eks. istandsetting/skjøtsel av kulturminner, verneverdige bygninger	X
<u>Biologisk mangfold og landskapskjøtsel</u> ; f.eks. istandsetting utvalgte naturtyper	
<u>Næringsretta tiltak</u> ; f.eks. næringsutvikling, kurs, tursti/parkering, ryddeaksjon	X
<u>Formidling</u> ; f.eks. slåttedag/fagdag, lokale arrangement	X
<u>Annet</u>	

Hvordan kan ditt tiltak fremme verdiene i UKL-området? (se retningslinjer)

- Bidrar til ~~bævar~~ bævaring av landskap og kulturminner, viser tradisjon med bygging av steingjerder, bidrar til overføring av tradisjonell kunnskap / håndverk

Gi en detaljert beskrivelse av tiltaket, og hvorfor du mener det bør gjennomføres. som for eksempel hvordan utføre, omfang av tiltak, mål (Trenger du mer plass til å beskrive tiltaket, bruk eget ark)

Vi skal arrangere kurs i vedlikehold og reparasjon av steingjerder.

Kurset skal foregå over én helg, i juli, på eiendom 7/123.

Kurset er åpent for alle som er interessert, men er særlig rettet mot grunneiere i UKL-området.

Kurset arrangeres med bistand / faglig hjelp fra kulturminneavdelinga i fylkeshommunen.

Eksempel

Hvem skal utføre arbeidet? Nevn erfaring fra denne type arbeid

Vi hyrer inn murer Nystemoen, han har holdt tilsvarende kurs i Nordland og Agder UKL-områder.

Hvordan skal eventuell skjøtsel/vedlikehold utføres?

Nedreste områder på steingjerdet skal tas helt ned og tørrmures opp igjen. Kursdeltakere skal gjøre arbeidet sammen med kurs-lærer.

Bilddokumentasjon:

Det er et krav at tiltak som får midler gjennom UKL dokumenteres med bilder. Du må ta bilder av området før du setter i gang (forbilder), og etter at tiltaket er ferdig (etterbilder). Dersom du får støtte til et arrangement eller lignende, ønsker vi at du tar bilder på arrangementet.

Kartfesting:

Det er et krav at søknad om tiltak på en bestemt eiendom (skjotselsiltak, rydding, turstier m.m.) skal ha vedlagt kart hvor du har merket av området der tiltak skal utføres.

Grunneiers samtykke:

Dersom det søkes om å gjøre tiltak på andres eiendom, må det foreligge et samtykke fra grunneier. Legges ved søknaden.

Kryss av for vedlegg:

Bilddokumentasjon ☒	Kartfesting ☒	Grunneiers samtykke ☒
Underskrift	Sted	Date
	Flådvypatoppen	4/5 - 19
Ved underskrift bekrefter jeg at jeg har satt meg inn i retningslinjene for å søke tilskudd gjennom UKL ordningen 2019 og at opplysningene i søknaden er korrekte.		

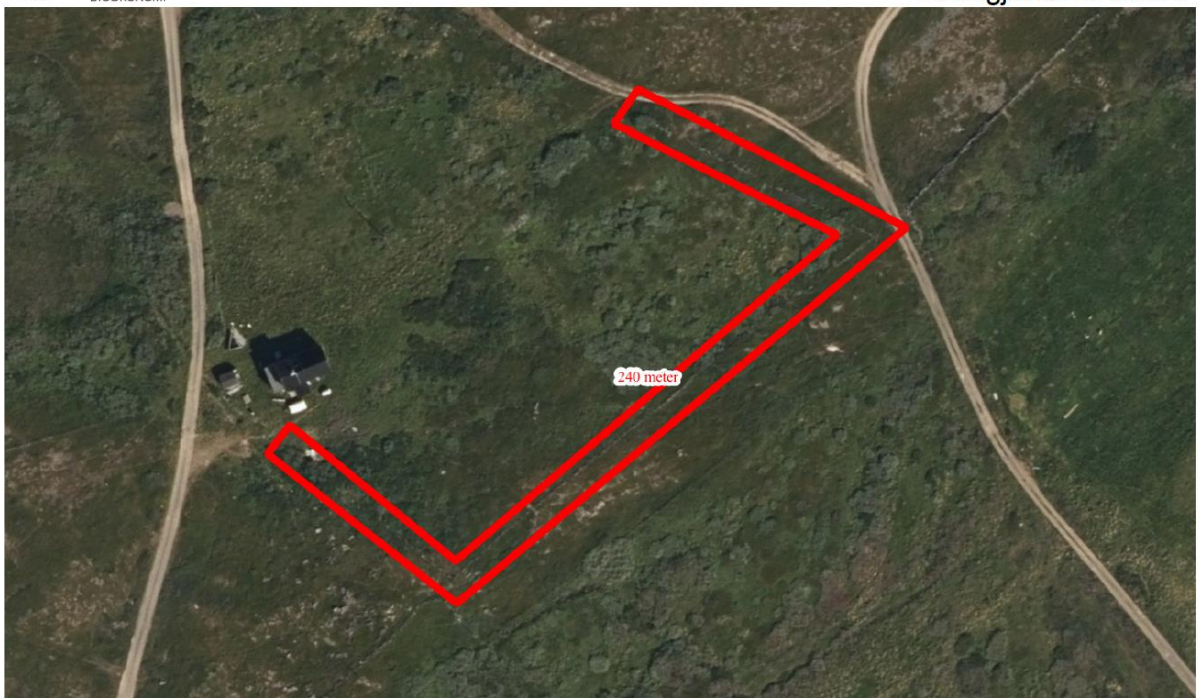
Sendes til:

Fylkesmannen i Troms og Finnmark, landbruksavdelingen
 Statens hus
 9815 Vadsø
fmfpost@fylkesmannen.no
 merk ny epost-adresse

Eksempel

Vedlegg til søknad:

Bilde der tiltaket skal gjøres

SAMTYKKE FRA GRUNNEIER:

Jeg, Kjellaug Stengelføhn-Glad, gir samtykke til at steingjerde skal istandsettes på min eiendom 7/123 på Flåklypa Vestre.

1/5-2019

Dato

Sign.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Kjellaug Stengelføhn-Glad', written in a cursive style.

Eksempel på rapport

Goarahat og Sandvikhavvøya

FINNMARK

Eksempel

Rapporteringskjema for tiltak som har mottatt støtte fra ordningen Utvalgt kulturlandskap i jordbruket – Goarahat og Sandvikhavvøya 2019

Navn på tiltak	Kurs i vedlikehold av steingjerder
Søker	Flåklypa bygdelag
Kontaktperson	Ludvig Felgen
Adresse	Flåklypatoppen, 9710 Paradis
Organisasjonsnummer eller fødselsnummer til søker (dersom privatperson)	901 555 555
Gnr/ bnr	7 / 123
Kontonummer	1234 56 78910
Fylkesmannens saksnr. (dette finner du i vedtaksbrevet som «Vår referanse»)	19 / 5555

For at vi skal vite mest mulig om hva tilskuddet går til, må du fylle ut dette rapporteringskjemaet før vi kan utbetale tilskuddet.

Se krav til rapportering i **Retningslinjer for tilskudd til tiltak innenfor Goarahat og Sandvikhavvøya - utvalgt kulturlandskap 2019** som du fikk tilsendt sammen med brev om tilskudd. Finnes også på fylkesmannens nettsider.

1) Fortell oss hva du/dere har gjort. Skriv så detaljert du kan.

(Denne informasjonen bruker vi når vi skal fortelle hvilke tiltak som er blitt gjort i området til Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Riksantikvaren)

Tradisjonsmurer Nystumoen holdt kurs 14.-16. juli i tørrmuring av steingjerder. Dette foregikk på eiendommen til enkleine Stengelfohn-Glad, se bilder av området.

Det ble holdt kurs i 3 dager, første dag var teori med eksempler. Dag 2 og 3 ble det tatt ned steingjerde og murt opp igjen, etter tradisjonelle prinsipper.

Det var 11 deltakere på kurset, 8 av dem var grunneiere i området.

Alle fikk utdelt hefte kurshette.

Ca 30 meter ble istandsatt.

Mange interesserte i området kom for å se på arbeidet, og på søndagen hadde vi kaffeservering og presentasjon for frammotte.

Eksempel

2) Er alle målene for tiltaket oppnådd, som beskrevet i søknaden? Hvis ikke, beskriv hvilke delmål som ikke er gjennomført.

Kursdeltakerne lærte hvordan de skal istandsette egne steingjerder, og om sljøtsel videre.

Vi fikk ikke istandsatt så mye av gjerdet som vi hadde håpet på, men vi planlegger dugnadsarbeid videre.

Foto: Ole Steffen Gausdal og Oscar Puschmann

